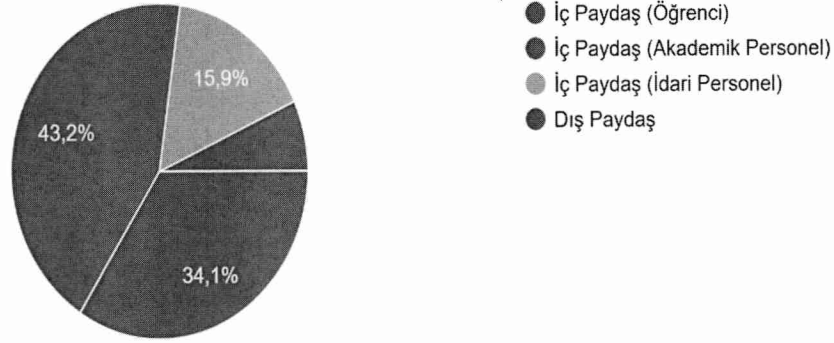

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ
2024-2025 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI
PROGRAM AMAÇLARI VE ÇIKTILARI ANALİZİ

Paydaş Durumunuz

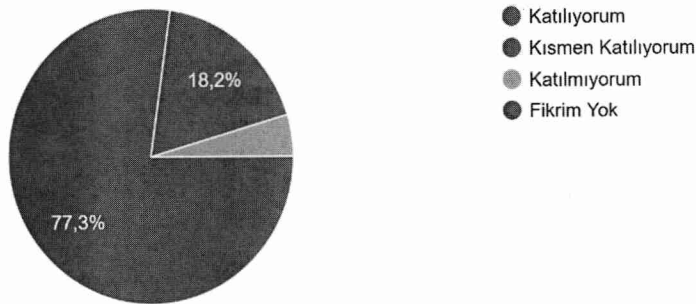
44 yanıt

Toplam 44 katılımcıdan 19'u (%43,2) akademik personel, 7'si (%15,9) öğrenci, 18'i (%40,9) ise idari personel ile dış paydaşlardan oluşmuştur; dolayısıyla veriler büyük ölçüde akademik bakış açısına dayanmaktadır. Katılımcı sayısının mutlak düzeyde sınırlı kalmış olması, özellikle de öğrenci grubunun yalnızca yedi kişiyle temsil edilmekte olması, bulguların genellenebilirliğini kısıtlamaktadır. Buna karşılık akademik personel sayısının görece yüksek oluşu, öğretim elemanlarının görüşlerinin kurum içi politika ve kalite süreçlerinde belirleyici olacağını, idari ve dış paydaşların toplamda üçte bire yakın payına rağmen nitel ağırlığının ise ayrı yöntemlerle derinleştirilmesi gerektiğini göstermektedir. Dış paydaş alt grubundaki dört katılımcının ikisi Diyanet İşleri Başkanlığı, biri Millî Eğitim Bakanlığı'nda görevli öğretmen, biri ise İslami İlimler Fakültesi mensubu olduğunu belirtmiştir; bu dağılım, dış paydaş profilinin kamuya ve özellikle eğitim kurumlarına yoğunlaştığını, özel sektör veya sivil toplum temsiliyetinin kısıtlı kaldığını göstermektedir. Katılımcı sayısının mutlak olarak düşük kalması ve belirli kurumlarda kümelenmesi, bulguların genellenebilirliğini kısıtlamaktadır.

Fakültemiz Program Amaçları ile ilgili görüş ve önerilerinizi belirtiniz.

44 yanıt

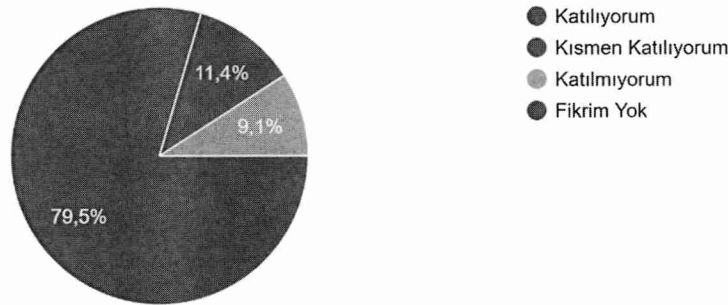

Fakültenin program amaçlarına yönelik 44 yanıtın %77,3'ü ($\approx$ 34 katılımcı) “Katılıyorum” düzeyinde onay beyan etmiştir; %18,2'lik bölüm ($\approx$ 8 katılımcı) “Kısmen Katılıyorum” seçeneğine yönelmiştir; yalnızca %4,5'lik kesim (2 katılımcı) “Katılmıyorum” görüşünü bildirmiş, “Fikrim Yok” seçeneği ise tercih edilmemiştir. Bu dağılım, paydaşların büyük çoğunluğunun mevcut hedefleri uygun ve yeterli bulunduğunu göstermektedir. Bununla birlikte “kısmen” ve “katılmıyorum” yanıtları toplamda on katılımcıya denk düşmekte ve program amaçlarının belirli alt boyutlarında iyileştirme gereksinimine işaret etmektedir. Ancak “kısmen” ve “katılmıyorum” yanıtları, sınırlı da olsa amaca yönelik eleştirel tutumların varlığına işaret etmektedir. Açık uçlu soruya hiçbir geri bildirim girilmemiş olması, bu eleştirel tutumların gerekçelerinin ya da ayrıntılarının nicel verilerle sınırlı kaldığını ve nitel bağlam bilgilerinin eksik olduğunu göstermektedir.

PROGRAM ÇIKTILARINA DAİR GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİN ANALİZİ

İlahiyat alanında temel kavramları kavrar, bunlar arasındaki ilişkilere hâkim olarak alanında edindiği kuramsal ve uygulamalı bilgileri; eğitim-öğretim, araştırma ve topluma hizmet alanlarında kullanır.

44 yanıt

Analiz:

İlahiyat alanındaki kuramsal ve uygulamalı bilgileri eğitim-öğretim, araştırma ve topluma hizmet boyutlarında kullanabilme yeterliğine ilişkin ifadeye verilen 44 yanıtın dağılımı, katılımcıların %79,5'inin (35 kişi) “Katılıyorum”, %11,4'ünün (5 kişi) “Kısmen Katılıyorum” ve %9,1'inin (4 kişi) “Katılmıyorum” görüşünü bildirdiğini göstermektedir; “Fikrim Yok” seçeneği işaretlenmemiştir. Böylece, grubun büyük çoğunluğu söz konusu yetkinliğin kazanıldığı kanaatindedir. Bununla birlikte toplam dokuz katılımcının (“kısmen” ve “katılmıyorum”) tam onay vermemesi, yeterliğin uygulama boyutlarında veya kavramsal derinlikte belirli çekinceler taşıdıklarını düşündürmektedir. Belirgin bir “kararsız” yanıt olmaması, katılımcıların değerlendirme yaparken alan hâkimiyetine sahip olduklarına işaret ederken, azınlıktaki olumsuz ya da kısmi tutumlar, görüş birliğinin mutlak olmadığını ortaya koymaktadır.

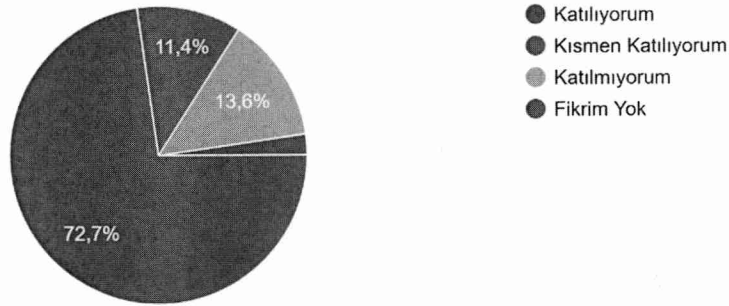
Öneri:

Bu bulgular ışığında, kavramsal derinliği ve uygulama becerilerini bir arada geliştirmek amacıyla ilahiyat müfredatına saha çalışmaları ve proje tabanlı öğrenme modülleri eklenmesi; öğrencilerin topluma hizmet boyutunda aktif rol alacağı vakıf, dernek veya cami iş birlikli staj

ve gönüllülük programlarının oluşturulması; hem kuramsal hem de uygulamalı sunum ve yazım becerilerini pekiştirecek mentorluk oturumları ile multidisipliner atölye çalışmaları düzenlenmesi; akademik seminerlerde pratik vaka analizlerine ve güncel araştırma yöntemleri uygulamalarına (örneğin nitel saha gözlemleri, odak grup çalışmaları) ağırlık verilmesi; ayrıca düzenli geribildirim mekanizmalarıyla (eş değerlendirmesi, öğretim üyesi değerlendirmeleri) öğrencilerin ilerlemelerinin izlenmesi, katılımcıların hem teorik hem de pratiğe dönük yeterlilik algısını güçlendirecektir.

İlahiyat alanında kuramsal ve uygulamalı bilgileri, Türkçe ve en az bir yabancı dilde izler, sözlü/yazılı etkin iletişim kurar ve anlatım becerisine sahip olur.

44 yanıt

Analiz:

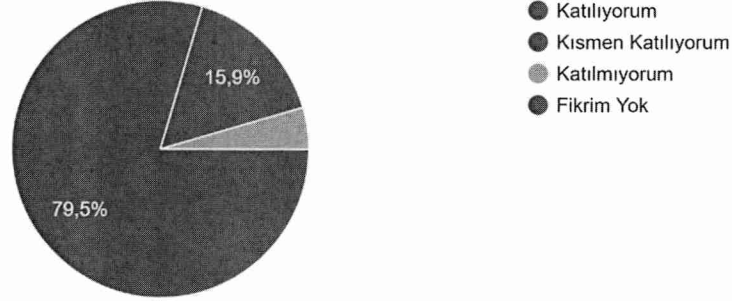
44 katılımcı arasında yapılan değerlendirmede, “Türkçe ve en az bir yabancı dilde kuramsal ve uygulamalı bilgileri izleyip sözlü/yazılı etkin iletişim kurma ve anlatım becerisine sahip olma” yeterliliğine %72,7’si (32 kişi) tam olarak katıldığını, %13,6’sı (6 kişi) kısmen katıldığını, %11,4’ü (5 kişi) katılmadığını; yalnızca %2,3’ü (1 kişi) “Fikrim Yok” seçeneğini işaretlemiştir. Bu dağılım, programın genel olarak dilsel ve iletişimsel becerileri geliştirmede başarılı olduğunu; ancak yaklaşık dört katılımcıdan birinin (yaklaşık %11,4 + %13,6 = %25) bu alanda hâlâ kendini tam yetkin hissetmediğini göstermektedir.

Öneri:

Bu çerçevede, akademik dil laboratuvarları aracılığıyla yabancı dil pratiğinin artırılması, yabancı dilde seminer ve atölye çalışmaları düzenlenmesi hem Türkçe hem de İngilizce ve Arapça dillerde sunum ve akademik yazım becerilerini pekiştirecek geri bildirim oturumları ve mentorluk programları gibi destek mekanizmalarının program içerisine dahil edilmesi; öğrencilerin iletişim gücünü, özgüvenini ve akademik yeterlilik algısını önemli ölçüde güçlendirecektir.

Bilimsel ve ahlaki değerlere uygun davranarak edindiği ilahiyat bilgisinin gerekleri doğrultusunda topluma örneklik teşkil eder.

44 yanıt

Analiz:

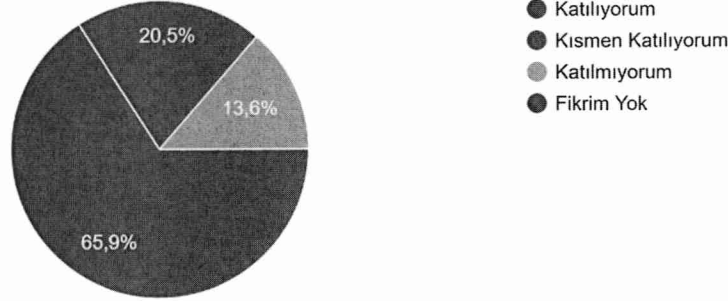
44 katılımcı arasında yapılan değerlendirmede, “Bilimsel ve ahlaki değerlere uygun davranarak edindiği ilahiyat bilgisinin gerekleri doğrultusunda topluma örneklik teşkil etme” yeterliliğine %79,5’i (35 kişi) katıldığını, %15,9’u (7 kişi) kısmen katıldığını ve %4,6’sı (2 kişi) katılmadığını belirtmiştir. “Fikrim Yok” seçeneğini işaretleyen olmamıştır. Bu sonuç, katılımcıların büyük çoğunluğunun program mezunlarının hem bilimsel hem de ahlaki açıdan toplumsal rol modelleri olabileceği görüşünde olduğunu gösterirken, yaklaşık beşte birinin (kısmen katılan ve katılmayanlar) bu konuda hâlâ çekincelere sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Bu oran etik davranışın yaygınlaştırılması veya ahlaki praksisin günlük uygulamalarda sürekliliği konusunda ek desteğe ihtiyaç duyduğunu işaret etmektedir.

Öneri:

Bu çerçevede, ilahiyat programına aşağıdaki uygulamaların eklenmesi önerilir: etik ikilemler ve gerçek vaka analizlerinin tartışıldığı atölye çalışmaları düzenleyerek öğrencilerin teoriyi pratiğe dönüştürme becerisini güçlendirmek; medya ve toplum hizmeti projeleriyle (örneğin huzur ve hasta-yaşlı bakımevi ziyareti, yoksullara yardım organizasyonu) topluma doğrudan katkı yapma sorumluluğunu deneyimletmek; düzenli “rol model sunumları” ile öğretim üyeleri ve mezunların örnek davranışlarını canlı olarak gözlemleme imkânı sağlamak; öğrenci öz yansıma günlüğü ve eş değerlendirme formatlarıyla kişisel etik gelişimin izlenmesini teşvik etmek; ayrıca, multidisipliner mentorluk programları oluşturarak mezunların etik liderlik deneyimlerini paylaşımlarını mümkün kılmak, böylece hem ahlaki bilincin hem de toplumsal örnek olma algısının pekiştirilmesi hedeflenebilir.

İlahiyat alt dalları ve diğer bilim alanları ile ilişki kurarak disiplinlerarası bir yaklaşımla klasik ve güncel dini meseleleri saptama, tanımlama, analiz et...özüm önerilerini ilgili kişi ve kurumlarla paylaşır.

44 yanıt

Analiz:

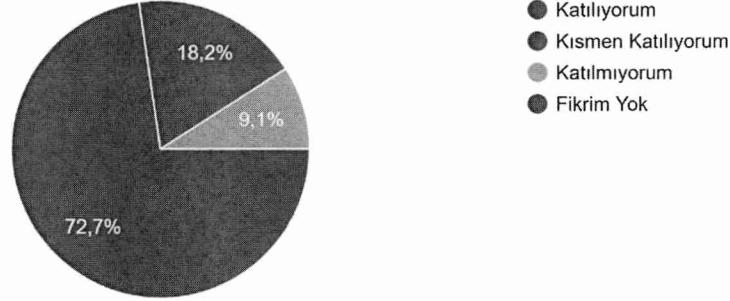
44 katılımcı arasında yapılan değerlendirmede, “İlahiyat alt dalları ve diğer bilim alanları ile ilişki kurarak klasik ve güncel dini meseleleri saptama, tanımlama, analiz etme, sentezleme, eleştirel bir yaklaşımla değerlendirme, yorumlama ve çözme becerisine sahip olma” yeterliliğine %65,9’u (29 kişi) katıldığını, %20,5’i (9 kişi) kısmen katıldığını, %13,6’sı (6 kişi) katılmadığını belirtirken, “Fikrim Yok” seçeneğini işaretleyen olmamıştır. Bu dağılım, katılımcıların önemli bir çoğunluğunun disiplinlerarası yöntem ve teknikleri özümseyerek hem kuramsal hem de uygulamalı düzeyde yeterli bulduklarını gösterirken, yaklaşık üç kişiden biri (%34,1) bu alanda hâlâ ek rehberlik ya da uygulama deneyimine ihtiyaç duyduğunu işaret etmektedir. Fikrim Yok seçeneğinin hiç kullanılmaması, değerlendirmenin bilinçli ve konuya hâkim kişilerce yapıldığını gösterirken, kısmi ya da olumsuz görüşler programın bazı bileşenlerinin güçlendirilmesi gerekliliğini yanında getirmektedir.

Öneri:

Bu çerçevede multidisipliner proje tabanlı atölyelerde ilahiyat, sosyoloji, antropoloji ve felsefe bölümlerinin ortak çalışmalar yürütmesi; klasik metin analizine eleştirel hermenötik yöntemlerin uygulamalı derslerle dahil edilmesi; güncel dini meselelerin gerçek vaka incelemeleri ve senaryo çalışmalarıyla tartışıldığı seminer ve çalıştay serilerinin düzenlenmesi; öğrencilerin belirledikleri bir dini sorunu yöntemsel olarak tasarlayıp çözüm önerilerini geliştirecekleri capstone projeleri modülünün oluşturulması; vakıflar, sivil toplum kuruluşları ve kamu kurumlarıyla iş birlikli saha araştırmaları ve politika önerisi raporlarının hazırlanması; düzenli mentorluk, eş-değerlendirme ve öğrenci portfolyolarıyla ilerlemenin izlenmesi; ayrıca nitel ve nicel araştırma teknikleri, içerik analizi ve veri görselleştirme atölyeleriyle metodolojik yeterliliğin pekiştirilmesi hedefleri önerilebilir.

Meslek hayatında, yerel ve bölgesel dinamiklerin farkında olarak toplumsal, kültürel, bilimsel ve ahlakî değerleri gözetir.

44 yanıt

Analiz:

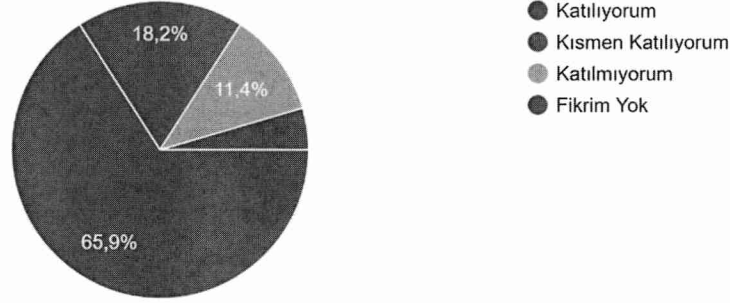
Yapılan değerlendirmenin sonucuna göre, “Meslek hayatında, yerel ve bölgesel dinamiklerin farkında olarak toplumsal, kültürel, bilimsel ve ahlakî değerleri gözetme” yeterliliğine %72,7’si (32 kişi) katıldığını, %18,2’si (8 kişi) kısmen katıldığını ve %9,1’i (4 kişi) katılmadığını belirtmiş; “Fikrim Yok” seçeneğini işaretleyen olmamıştır. Bu dağılım, program mezunlarının büyük çoğunluğunun mesleki pratiklerinde yerel ve bölgesel değerleri göz önünde bulundurabildiğini, ancak yaklaşık beşte birinin (%27,3) bu konuda hâlâ ek farkındalık ve uygulama becerisine ihtiyaç duyduğunu göstermektedir. Kısmen katılan ve katılmayan gruptakilerin, özellikle farklı coğrafi bölgelerin kendine özgü kültürel ve ahlaki kodlarıyla çalışma konusunda daha fazla deneyime gereksinim hissettiği; programın bu bağlamsal duyarlılığı pekiştirecek unsurlarının güçlendirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Öneri:

Bu doğrultuda öğrencilerin farklı yerel topluluk ve vakıflarla işbirliği içinde saha projeleri yürütmesini sağlayacak “Bölgesel Hizmet Öğrenimi” modülleri; yerel dini liderler, kanaat önderleri ve sivil toplum temsilcileriyle düzenlenecek “Kültürel Diyalog” atölyeleri; bölgesel vaka çalışmalarının tartışıldığı interaktif seminerler ile saha gezileri; öğrencilerin deneyimlerini yansıtacağı “Yerel Bağlam Günlükleri” ve bu günlüklerin mentörler tarafından düzenli geribildirime tabi tutulması; ayrıca, farklı bölgesel vakıf ve etik ikilemler üzerine çok disiplinli ekip projeleri ve karşılaştırmalı analiz sunumları gibi uygulamalar önerilmektedir; böylece mezunların yerel dinamikleri anlama ve değer gözetme becerilerini geliştirmeleri hedeflenmektedir.

Toplumsal alanda karşılaşılan karmaşık dini meseleleri çözmek için bireysel inisiyatif olarak bağımsız çalışır veya ekip üyesi olarak sorumluluk alır.

44 yanıt

Analiz:

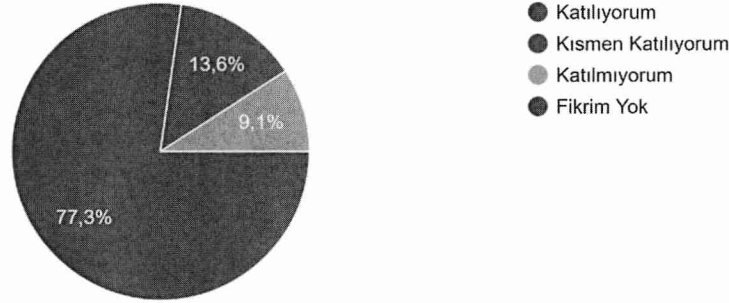
44 katılımcı arasında yapılan değerlendirmede, “Toplumsal alanda karşılaşılan karmaşık dini meseleleri çözmek için bireysel inisiyatif olarak bağımsız çalışır veya ekip üyesi olarak sorumluluk alır” ifadesine 29 kişi (%65,9) katıldığını, 8 kişi (%18,2) kısmen katıldığını, 5 kişi (%11,4) katılmadığını ve 2 kişi (%4,5) “Fikrim Yok” yanıtını verdiğini göstermektedir. Bu sonuç, mezunların büyük çoğunluğunun hem bağımsız inisiyatif alabilme hem de ekip içinde sorumluluk üstlenme becerisine sahip olduğunu işaret ederken, yaklaşık üç katılımcıdan birinin (%29,5) bu konuda kendinden emin olmadığını veya eksiklik hissettiğini ortaya koymaktadır. Kısmen katılan ve katılmayan gruptaki katılımcılar, liderlik rolleri üstlenme, ekip dinamiklerini yönetme veya karmaşık vakaları çözme pratiği konusunda ek deneyime ve yönlendirmeye ihtiyaç duyuyor olabilir. Ayrıca “Fikrim Yok” diyen iki kişi, programın bu yeterlilik alanı hakkında net bilgi edinme fırsatlarının yetersiz kaldığı noktasında düşünceler taşıyabilir.

Öneri:

Bu çerçevede programa karmaşık dini vakaların yer aldığı simülasyon oturumlarıyla hem bireysel karar alma hem de ekip içi iş bölümü pratiği yapmak; liderlik ve inisiyatif geliştirmeye odaklanan atölye çalışmaları düzenleyerek rol dağılımı ve sorumluluk bilincini pekiştirmek; toplum temelli proje modülleri kapsamında öğrencilere saha çalışmalarında ekip lideri veya üyesi olarak görev alma imkânı sunmak; vaka tartışma grupları ve etkin geri bildirim oturumlarıyla ekip içi iletişim ve çatışma yönetimi becerilerini güçlendirmek; kişisel eylem planları ve mentorluk programları aracılığıyla her öğrencinin inisiyatif alma konusundaki güçlü ve geliştirilmesi gereken yanlarını belirleyip desteklemek; ayrıca, ekip projelerinin sonuçlarını ilgili paydaşlarla (STK’lar, cami-vakıf temsilcileri vb.) paylaşma sorumluluğu vererek hem uygulama deneyimini hem de toplumsal etki bilincini artırmak yönündeki uygulamaların eklenmesi önerilmektedir.

Dini anlayış ve uygulamaların güvenlik, sağlık, iktisat, iklim, çevre vb. evrensel ve toplumsal boyuttaki etkileri ve hukuksal sonuçları hakkında farkındalık sahibidir.

44 yanıt

Analiz:

44 katılımcı arasında yapılan değerlendirmede, “Dini anlayış ve uygulamaların güvenlik, sağlık, iktisat, iklim, çevre vb. evrensel ve toplumsal boyuttaki etkileri ve hukuksal sonuçları hakkında farkındalık sahibi olma” yeterliliğine 34 kişi (%77,3) tam olarak katıldığını, 6 kişi (%13,6) kısmen katıldığını ve 4 kişi (%9,1) katılmadığını belirtirken; “Fikrim Yok” yanıtı veren olmamıştır. Bu dağılım, mezunların büyük çoğunluğunun farklı disiplinlerdeki toplumsal etkileri ve hukuki boyutları kavradığını işaret ederken, yaklaşık beşte birinin (%22,7) bu farkındalığı tam olarak edinmediğini veya uygulamada zorlandığını göstermektedir. Kısmen katılan ve katılmayan gruptakiler, muhtemelen karmaşık hukuksal düzenlemeler, uluslararası iklim politikaları veya sağlık ve güvenlik alanlarındaki multidisipliner etkileşimler konusunda ek rehberlik ihtiyacı duyuyor olabilir; ayrıca, dini uygulamaların ekonomik ve çevresel etkilerini ölçme yöntemlerinde pratik deneyim eksikliği de algılanan yetersizliği kısmen açıklamaktadır.

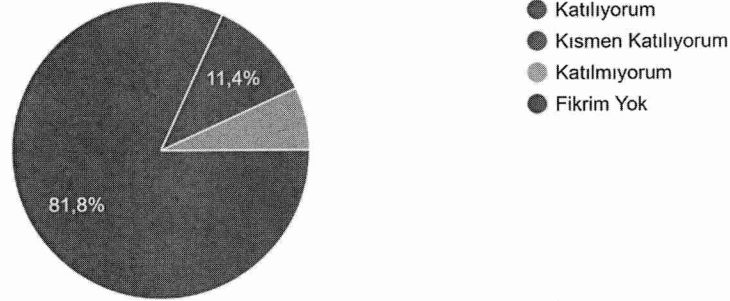
Öneri:

Bu bağlamda ilahiyat fakültesine yönelik aşağıdaki yeni uygulamaların hayata geçirilmesi önerilir: sürekli güncellenen bir “Din ve Toplumsal Etki” sertifika programı açılarak öğrencilere hukuk, iktisat ve çevre bilimleriyle kesişen konularda derinlemesine bilgi kazandırılması; fakülte bünyesinde, öğrencilerin disiplinlerarası projelerini tasarlayıp uygulayabileceği bir “Sosyal Etki Laboratuvarı”nın kurulması; çevre hukuku, sağlık politikaları ve iklim uzmanlarının katkılarıyla yürütülen ortak dersler ve atölye dizileri düzenlenmesi; öğrenci kulüpleri çatısı altında örnek vaka temelli danışmanlık birimleri oluşturularak uygulamalı deneyim sağlanması; her dönem “Din, Politika ve Çevre” başlıklı forumlar düzenleyerek akademisyenler, uygulayıcılar ve sivil toplum temsilcilerinin politika geliştirme süreçlerine öğrencileri dahil edilmesi; fakültenin araştırma fonlarından yararlanarak dinî uygulamaların ekonomik ve ekolojik sonuçlarına dair saha çalışmalarına destek verilmesi; ve dijital mecralarda “Çevresel Adalet ve İslam Hukuku” başlıklı seminer serisi başlatarak sürekli eğitim imkânı sunulması.

Bu öneriler, öğrencilerin dini uygulamaların çok boyutlu etkilerini hem kuramsal hem de pratik düzeyde daha derinlemesine kavramalarına ve mezuniyet sonrası alandaki toplumsal sorumluluklarını etkin bir şekilde üstlenmelerine katkı sağlayacaktır.

Sorumluluğu altındakilerin öğrenme gereksinimlerini belirler, öğrenme süreçlerini yönetir ve kişisel, mesleki alandaki gelişimlerine yönelik etkinlikleri planlar.

44 yanıt

Analiz:

44 yanıtın %81,8'i (36 kişi) "Katılıyorum", %11,4'ü (5 kişi) "Kısmen Katılıyorum" ve %6,8'i (3 kişi) "Katılmıyorum" seçeneğini işaretlemiş, "Fikrim Yok" yanıtı ise hiç verilmemiştir. Katılımın yüksek olduğu bu dağılım, öğretim elemanlarının çoğunluğunun "öğrenen gereksinimlerini belirleme, süreci yönetme ve gelişim etkinliklerini planlama" yeterliğini kazandığına dair güçlü bir öz-algıya işaret etmektedir. Ancak beşte bir oranındaki katılımcı (8 kişi) kendi yetkinliğini tam görmemekte ya da sorgulamaktadır; bu, program çıktılarındaki iç tutarlılık ve uygulamada ortaya çıkan farklılıkların hâlâ var olduğunu gösterir. Yüksek "Katılıyorum" oranı, İlahiyat Fakültesi'nde öğretim tasarımı, danışmanlık ve mesleki gelişim kültürünün önemli ölçüde oturduğunu düşündürmektedir. Buna karşın sınırlı da olsa "Kısmen Katılıyorum/Katılmıyorum" cevapları, özellikle bireyselleştirilmiş öğrenme gereksinimi analizi veya öğrenme analitiği kullanımı gibi alanlarda eksikler olabileceğine işaret eder. Aynı zamanda bazı öğretim elemanlarının mesleki gelişim etkinliklerini planlarken kurumsal destek veya zaman yönetimi engelleri yaşadığı da düşünülebilir. Bu bağlamda program hedefleri kâğıt üzerinde netleşmiş olsa da her öğretim üyesinin bu hedefleri sahada eşit düzeyde uygulayabildiği henüz söylenemez.

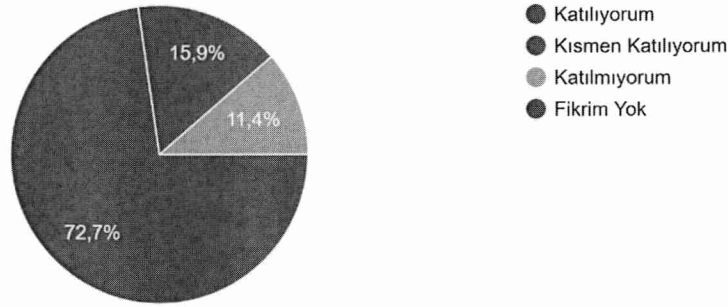
Öneri:

Bu veriler doğrultusunda önerilerin uygulanabilirliğini artırmak amacıyla, fakülte bünyesinde hâlihazırda faaliyet gösteren kalite komisyonunun alt-birimi olarak düşük maliyetli bir "Öğrenme Destek Ekibi" teşkil edilmesi, öğretim elemanlarına ders tasarımı, gereksinim analizi ve temel öğrenme analitiği raporları konusunda sınırlı zaman dilimlerinde metodolojik danışmanlık sunarak pedagojik uyumu güçlendirecektir. Aynı doğrultuda, mevcut öğrenim yönetim sistemi üzerinde geliştirilecek basit bir e-portföy şablonu, öğrencilerin dönemsel çalışmaları ile ders öğrenme çıktıları arasındaki ilişkiyi somut verilerle izlemenin önünü açacak ve kanıta dayalı geri bildirim süreçlerini kurumsallaştıracaktır. Bölüm akademik kurul oturumlarına entegre edilecek on dakikalık "mikro-atölye" segmentleri sayesinde öğretim üyelerinin yapay zekâ destekli ölçme, oyunlaştırma veya aktif öğrenme teknikleri gibi güncel pedagojik yaklaşımlara kademeli biçimde maruz bırakılması, sürekli mesleki gelişimi destekleyen maliyetsiz bir strateji sunacaktır. Gönüllülük esasıyla tasarlanan "eş-gözlem" modeli çerçevesinde yarı-yıllık iki karşılıklı ders ziyareti gerçekleştirilmesi, öğretim

pratiğindeki varyansı azaltarak çıktılar arası hizalamayı pekiştirecektir. Son olarak, öğrencilerin cami, sivil toplum kuruluşu veya müftülük iş birlikleriyle yürüttükleri topluma hizmet projelerinin yarım günlük bir sergi-sempozyum formatında sunulması, program çıktılarının görünürlüğünü artırmakla kalmayıp öğretim elemanlarının süreç yönetimi ve değerlendirme becerilerini de güçlendirecek; söz konusu etkinliğin akademik takvime önceden sabitlenmesi ise zaman yönetimi engellerini asgari düzeye indirecektir.

Toplumsal, ekonomik, yasal, siyasal ve bilimsel gelişmelerden haberdar olarak değişim ve yeniliklere açık bir tutuma sahiptir.

44 yanıt

Analiz:

44 katılımcıdan 32'si (% 72,7) "Katılıyorum", 7'si (% 15,9) "Kısmen Katılıyorum" ve 5'i (% 11,4) "Katılmıyorum" yanıtını vermiş; "Fikrim Yok" seçeneği kullanılmamıştır. Bu dağılım, program çıktısının genel düzeyde içselleştirildiğini gösterse de yaklaşık dörtte birlik bir grubun (12 kişi) yeniliklere açıklık ve güncel gelişmeleri takip etme konusunda kendisini tam yetkin görmediğini ortaya koymaktadır. Söz konusu olumsuz/tereddütlü yanıtların varlığı, çıktının hem yeterince somutlaştırılmadığını hem de öğrenme deneyimlerinde eşit şekilde desteklenmediğini düşündürmektedir. Özellikle disiplinlerarası literatür takibi, güncel mevzuat analizi ve bilim-din etkileşimlerine dair uygulamalı içeriklerin eksikliği bu heterojenliği besliyor olabilir. Dolayısıyla programın ilgili çıktısı, öğrencilere ve diğer paydaşlara ölçülebilir, yapılandırılmış fırsatlar sunmadığı sürece işlevsiz kalma riski taşımaktadır.

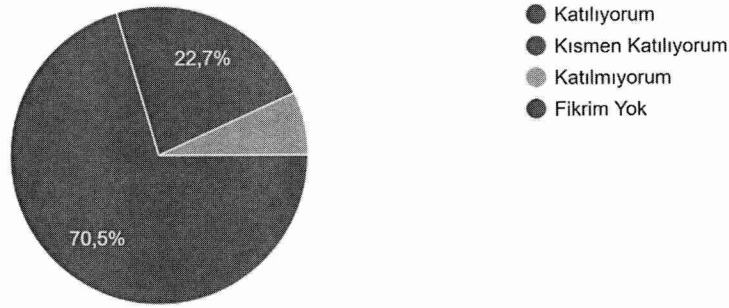
Öneri:

İlahiyat Fakültesi program amaç ve çıktılarının çağdaş gelişmelere duyarlılığını güçlendirmek üzere, öncelikle "güncel toplumsal, hukuki ve bilimsel gelişmelerin dinî boyutlarını yorumlayabilme" şeklinde kısa, ölçülebilir ve anlaşılır bir öğrenme çıktısı tanımlanması önerilir. Bu yeni formülasyonun ders planlarında açıkça işaretlenmesi ve her dersin ilgili haftalarında güncel bir vaka veya haber tartışmasına yer verilmesi yapılabilir ve öğretim yükünü artırmadan etkileşimli öğrenme sağlar. Fakülte kütüphanesinin dijital koleksiyonunun açık erişimli rapor ve dergilerle güncellenmesi, öğrenciler için dönemlik "Güncel Literatür Başvuru Listesi" hazırlanması tavsiye edilir; böylece kaynak erişimi tek noktadan kolaylaşır. Disiplinlerarası bakışı teşvik etmek amacıyla hukuk, ekonomi ve psikoloji gibi alanlardan konuk akademisyenlerle yılda birkaç seminer düzenlenmesi gerçekleştirilebilir ve öğrenci kulüplerinin benzer etkinlikler organize etmesi desteklenmelidir. Ayrıca, değerlendirme

araçlarına (ödev, kısa sınav, sunum) güncel örnekleri içeren basit kriterler eklenmesi önerilir; bu sayede öğrencilerin analitik becerileri somut biçimde izlenebilir. Son olarak, Fakülte Akreditasyon Komisyonu'nun her akademik yıl sonunda ders materyalleri ve öğrenci çalışmalarını gözden geçirerek kısa bir "Çıktı İzleme Raporu" yayımlaması tavsiye edilir; raporda belirlenen güçlü ve zayıf yönler, bir sonraki müfredat güncellemelerine rehberlik edecek şekilde kullanılmalıdır. Böylece program çıktısı hem görünür hem de sürekli gelişim döngüsüne dâhil olması hedeflenmektedir.

Alanındaki çeşitli sosyal, kültürel ve sanatsal etkinliklere katılma, bilgiye erişebilme, bilim ve teknolojiadaki gelişmeleri izleme, zaman yönetimi, k... becerisi ve yaşam boyu öğrenme bilincine sahiptir.

44 yanıt

Analiz:

Toplam yanıtların %70,5'i (31 kişi) "Katılıyorum", %22,7'si (10 kişi) "Kısmen Katılıyorum" ve %6,8'i (3 kişi) "Katılmıyorum" seçeneğini işaretlemiş, "Fikrim Yok" yanıtı ise hiç verilmemiştir. Katılımın yüksek olduğu bu dağılım, paydaşların çoğunluğunun "sosyal, kültürel ve sanatsal etkinliklere katılım, bilgiye erişim, bilim ve teknolojiadaki gelişmeleri izleme, zaman yönetimi, öz-motivasyon, sürekli yenilenme ve yaşam boyu öğrenme" yeterliklerini kazandığına dair güçlü bir öz-algıya işaret etmektedir. Bununla birlikte yaklaşık dörtte bir oranındaki katılımcı (13 kişi) kendi yetkinliğini ya kısmen yeterli görmekte ya da tamamen yetersiz bulmaktadır; bu durum, söz konusu çok boyutlu öğrenme çıktısının program dâhilinde eşit düzeyde desteklenmediğini gösterir. Yüksek "Katılıyorum" oranı, İlahiyat Fakültesi'nde yaşam boyu öğrenme ve kişisel gelişim kültürünün önemli ölçüde yerleştiğini düşündürmektedir. Buna karşın "Kısmen Katılıyorum/Katılmıyorum" cevapları, özellikle etkinlik katılımının belgelendirilmesi, bilgi kaynaklarına erişim kolaylığı, zaman yönetimi eğitimi ve teknoloji trendlerinin takip edilmesi gibi alanlarda eksikler olabileceğine işaret eder. Aynı zamanda bazı öğrencilerin veya öğretim elemanlarının öz-motivasyon geliştirme ve sürekli yenilenme süreçlerinde kurumsal destek veya fırsat eşitsizliği ile karşılaştığı da düşünülebilir. Bu bağlamda, program çıktısı kâğıt üzerinde açıkça tanımlanmış olsa da tüm paydaşların bu çıktıyı sahada aynı düzeyde hayata geçirebildiği henüz söylenemez.

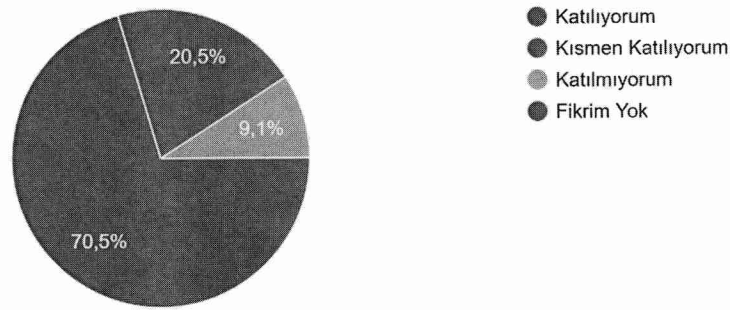
Öneri:

Öneri olarak, temel derslere kısa süreli "Yaşam Boyu Öğrenme" atölyeleri eklenmesi uygun olabilir; bu oturumlarda zaman yönetimi, açık erişimli veri tabanları ve güncel teknoloji trendlerinin uygulamalı biçimde tanıtılması, kendini kısmen yeterli görmeyen paydaşların

güçlenmesine katkı sağlayacaktır. Bir diğeri, fakültenin web sitesi ya da LMS’inde yer alacak bütünleşik bir etkinlik takvimi sunmaktır; böyle bir takvim sosyal-kültürel faaliyetlerin görünürlüğünü artırarak katılımı teşvik edebilir. Ayrıca, öğrencilerin katıldıkları etkinlikleri ve edindikleri yetkinlikleri kaydedebilecekleri sade bir e-portföy şablonu oluşturulması önerilir; bu araç, kişisel gelişimin danışman görüşmelerinde somut biçimde izlenmesine olanak tanıyacaktır. Yine, her dönem çevrim içi mezun-öğrenci buluşmalarının düzenlenmesi yararlı olacaktır; mezunların motivasyon ve zaman yönetimi stratejilerini paylaşması, öğrenciler için rol model etkisi yaratabilir. Buna ek olarak, kütüphanenin hazırlayacağı iki sayfalık “Hızlı Kaynak Rehberi” ile güncel makale ve raporlara erişim yollarının özetlenmesi bilgiye erişim süreçlerini kolaylaştıracaktır. Son olarak, yıl sonunda kalite komisyonunun e-portföyler ile ders içi raporları inceleyerek düzenleyeceği çıktı izleme toplantısının, güçlü ve zayıf yönleri belirleyip müfredatta hedef odaklı güncellemeler yapmak için işlevsel olacağı düşünülmektedir.

İlahiyat alanı için uygun araçları seçer, kullanır, geliştirir ve bilişim teknolojilerinden etkin bir şekilde yararlanır.

44 yanıt

Analiz:

44 yanıtın %70,5’i (31 kişi) “Katılıyorum”, %20,5’i (9 kişi) “Kısmen Katılıyorum” ve %9,1’i (4 kişi) “Katılmıyorum” seçeneğini işaretlemiş, “Fikrim Yok” yanıtı ise verilmemiştir. Çoğunluk, ilahiyat alanında uygun dijital araçları seçme, kullanma ve geliştirme becerisine sahip olduğunu belirtmekle birlikte, beş kişiden biri bu alanda eksiklik hissetmektedir. Bu durum, fakültenin dijital dönüşüm konusunda önemli bir yol kat ettiğini ama teknolojik yeniliklerin bütün paydaşlara eşit ölçüde ulaşmadığı fikrinin var olduğunu göstermektedir.

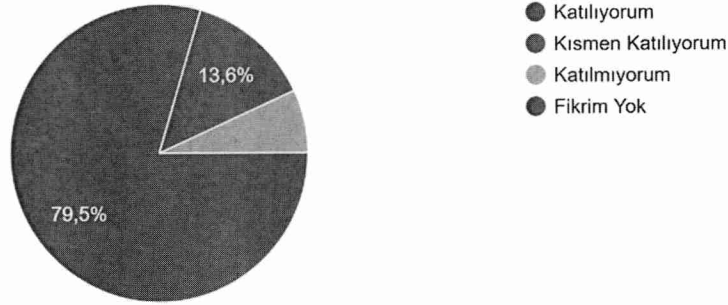
Öneri:

Öncelikle, her yarıyılın başında iki saatlik “Temel Dijital Araçlar” eğitimi düzenlenmesi önerilir; bu kısa oturumda Word, Excel, Zotero ve çevrim içi ilmi veri tabanlarının (DİA, İSAM, JSTOR vb.) pratik kullanımı ele alınabilir. Fakülte kütüphanesinin mevcut bilgisayar laboratuvarına hadis, kelâm ve fıkıh araştırmalarında sık kullanılan güncel yazılımların kurulması ile öğretim elemanlarının ve öğrencilerin ortak bir çalışma zemini yakalaması sağlanabilir. Ayrıca, araştırma görevlilerinin haftada belirli saatlerde oluşturulan “bilişim danışma masası” bünyesinde öğrencilere/danışanlara kılavuzluk etmesi bireysel teknik sorunların hızlıca çözülmesine katkı sağlayacaktır. Kütüphane tarafından her ay güncellenen

tek sayfalık “Elektronik Kaynak ve Dergi Listesi”nin e-posta yoluyla paylaşılması, yeni veri tabanları ve e-dergi aboneliklerinden tüm paydaşların haberdar olmasını kolaylaştıracaktır. Son olarak, öğretim elemanlarının iyi uygulama örneklerini birbirleriyle paylaşmasına imkân tanınması fakülte genelindeki dijital yeterliliği yükseltecektir.

Sosyal ve kültürel hakların evrenselliğini destekler, adalet bilinci kazanır, sorumluluk, yardımseverlik, saygı, hoşgörü vb. milli ve manevi değerleri benimser, tarihi, dini ve kültürel mirasa sahip çıkar.

44 yanıt

Analiz:

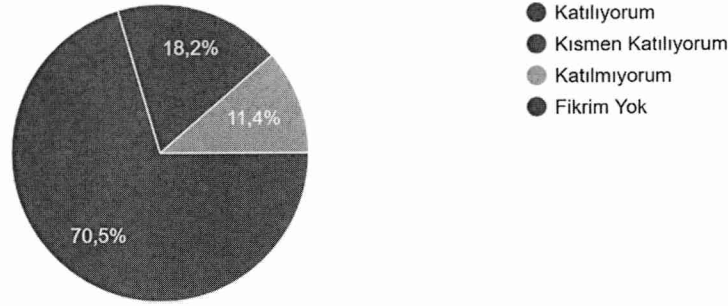
44 katılımcının %79,5'i (35 kişi) ifadedeki değer ve sorumlulukları “Katılıyorum” düzeyinde onaylamış, %13,6'sı (6 kişi) “Kısmen Katılıyorum”, %6,8'i (3 kişi) ise “Katılmıyorum” yanıtını vermiş; “Fikrim Yok” seçeneği kullanılmamıştır. Dolayısıyla yanıtların büyük çoğunluğu, sosyal-kültürel hakların evrenselliğini ve ortak milli-manevi değerleri benimseme konusundaki kurumsal hedeflere güçlü bir uyum sergilemektedir. Bununla birlikte, toplam dokuz katılımcının (yaklaşık beşte birinin) tam onay vermemesi, söz konusu değerlerin bazı alt boyutlarında (örneğin adalet bilincinin pratikteki yansımaları veya kültürel mirasa sahip çıkma yolları gibi) çekince veya eksiklik algısı bulunduğunu düşündürmektedir. Nötr seçeneğin tercih edilmemesi, katılımcıların konuya dair net bir görüşe sahip olduklarını, ancak azınlıktaki olumsuz/kısmi eğilimlerin tam bir görüş birliğinin olmadığını ortaya koymaktadır.

Öneri:

Katılımcıların büyük çoğunluğu, sosyal ve kültürel hakların evrenselliği ile milli ve manevi değerlere yönelik kurumsal hedefleri olumlu karşılarsa da; azımsanmayacak bir katılımcı grubunun bu değerlere yalnızca kısmen katılması veya katılmaması, program çıktılarının bazı alt boyutlarında uygulamaya dönük eksiklikler olabileceğine işaret etmektedir. Bu doğrultuda, adalet bilincinin toplumsal yaşama yansıtılması, kültürel ve dini mirasa sahip çıkma yollarının somutlaştırılması ve sosyal sorumluluk bilincinin pratikle ilişkilendirilmesi amacıyla müfredat kapsamında etkileşim temelli ders içerikleri, uygulamalı etkinlikler ve toplumsal duyarlılığı geliştirmeye yönelik projeler planlanmalıdır. Ayrıca, öğrencilerin bu değerlere yönelik tutumlarını derinlemesine anlamaya imkân tanıyacak nitel değerlendirme araçları ile program çıktılarına dair daha kapsamlı bir geri bildirim süreci oluşturulması önerilmektedir.

Dini bilgiyi geleneksel ve dijital medya ortamlarında doğru ve etkili bir şekilde sunar.

44 yanıt

Analiz:

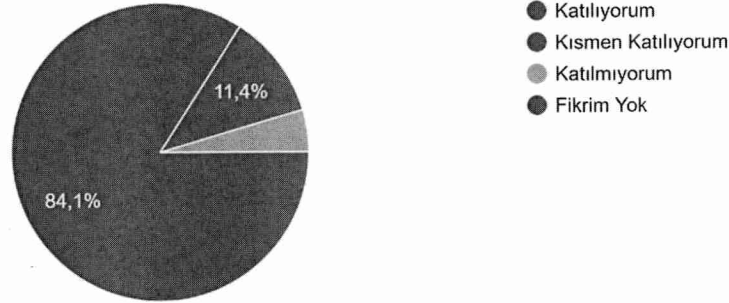
44 katılımcının yanıt dağılımı, “dini bilgiyi geleneksel ve dijital medya ortamlarında doğru ve etkili sunma” yeterliğinin %70,5’lik (31 kişi) bir çoğunluk tarafından tam onaylandığını, %18,2’sinin (8 kişi) kısmen onay, %11,4’ünün (5 kişi) ise onay vermediğini göstermektedir; hiçbir katılımcı “Fikrim Yok” seçeneğini işaretlememiştir. Böylece, örneklemin yaklaşık üçte biri (13 kişi) bu yetkinliğin ya kısmen ya da hiç kazanılmadığını düşündüğünü ortaya koymaktadır. Nötr seçeneğin kullanılmaması, katılımcıların konuya ilişkin net tutum geliştirdiğini, ancak dijital ve geleneksel medya okuryazarlığında homojen olmayan bir yeterlilik algısının varlığını işaret eder. Özellikle “Katılmıyorum” oranının %10’un üzerinde kalması, fakültenin dijital içerik üretimi, kaynak doğrulama ve çoklu platform stratejileri gibi alanlarda belirli eksiklikler barındırdığını düşündürmektedir; bu durum, program çıktılarının tüm paydaşlarca eşit ölçüde içselleştirilmediğini ve uygulama boyutunda tutarsızlıklar bulunduğunu ortaya koymaktadır.

Öneri:

Katılımcıların yaklaşık üçte birinin “dini bilgiyi geleneksel ve dijital medyada aktarma” becerisini yeterli görmemesi, programda bu yönün güçlendirilmesi gerektiğini göstermektedir. Fakülte, öncelikle haftada iki saatlik “Dijital Dinî İletişim”e yönelik uygulamalı bir ders açarak öğrencilere kısa video, podcast, afiş ve sosyal medya yazısı hazırlama pratiği kazandırabilir; ders sonunda her öğrenci kendi ürettiği içeriği sınıfta sunar ve yapıcı geribildirim alır. Buna ek olarak “Medya Okuryazarlığı Seminerleri” düzenlenip güvenilir kaynak bulma, yanlış bilgi ayıklama ve temel görüntü–ses düzenleme konuları anlatılabilir. Son olarak, fakültenin resmî YouTube ve Instagram hesaplarında öğrenci içeriklerine yer verilerek gerçek izlenme ve yorumlar üzerinden başarı ölçülebilir; böylece hem öğrenciler somut geri bildirim alır hem de fakülte kamuya dönük görünürlüğünü artırır.

Etkili din hizmeti sunabilmek için gerekli olan genel kültür, alan bilgisi ve mesleki formasyona ilişkin bilgi ve becerilerini geliştirir.

44 yanıt

Analiz:

Bu maddede, 44 katılımcının 37'si (%84,1) "Katılıyorum", 5'i (%11,4) "Kısmen Katılıyorum" ve 2'si (%4,5) "Katılmıyorum" seçeneğini işaretlemiş; "Fikrim Yok" seçeneği ise hiç işaretlenmemiştir. Bu dağılım, fakültedeki genel kültür, alan bilgisi ve meslekî formasyon eğitiminin büyük çoğunluk tarafından yeterli görüldüğünü, ancak toplam 7 kişinin tam tatmin olmadığını göstermektedir. Katılımcıların kararsız kalmaması, konuyla ilgili farkındalığın yüksek olduğunu; azınlıktaki çekincelerin ise programın bazı bölümlerinde eksik deneyim veya uygulama boşluğu hissedildiğini düşündürmektedir.

Öneri:

Fakültenin eğitimini güçlendirmek için, her dönem sınıf içinde yarım günlük gerçek vaka atölyeleri düzenlenerek öğrencilerin cenaze, nikâh, vaaz gibi hizmet senaryolarını canlandırması ve öğretmenlerden anında geribildirim alması sağlanmalıdır; buna ek olarak müftü, vaiz ve sosyal hizmet alanlarında görev yapan manevi danışman gibi sahada çalışan uzmanların katıldığı mentorluk buluşmalarıyla öğrenciler meslek pratiğine dair doğrudan deneyim edinebilir ve mezun olmadan profesyonel ağ kurabilir. Camiler, hastane manevi destek birimleri ve sevgi evlerinde bir-iki haftalık gözlem stajları planlanarak öğrencilerin din hizmetinin farklı ortamlarını yerinde tanınması, sonrasında hazırlayacakları gözlem raporlarıyla bu deneyimi derinleştirmeleri önemlidir. Ayrıca din-toplum, tarih, sanat ve medya odaklı derslerden oluşan ve genel kültürü geliştirmeye yönelik seçmeli dersler ile öğrencilerin ilgi alanlarına göre bilgi birikimini genişletilirken kısa sunum ve okuma ödevleriyle ifade becerilerini pekiştirilecektir. Tüm bu faaliyetleri desteklemek üzere, dönem başı ve sonunda yapılan kısa öz-değerlendirme anketleriyle öğrencilerin kendilerini zayıf gördükleri noktalar belirlenip ilgili derslerde ek materyal ve çalışma saatleriyle bu boşluklar kapatılmalı, böylece programda sürekli ve sistemli bir iyileştirme döngüsü oluşturulmalıdır.